

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 35

Bestuurs- en Juridische Zaken

Helmond, 15 mei 2013

Onderwerp: rapport Adviescommissie Krachtig Bestuur

Ons kenmerk: 1399003491

Uw kenmerk:

Doorkiesnr.: (04920 58 71 57

Uw brief d.d.:

Inleiding

Vandaag heeft de Adviescommissie Krachtig bestuur in Brabant (commissie Huijbregts) de resultaten gepresenteerd van het onderzoek naar de bestuurskracht van de gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Dat is gebeurd in de vorm van (voorlopige) aanbevelingen. Wij bieden u hierbij deze rapportage ter kennisname aan. Alvorens wij enkele voorlopige opmerkingen maken over de inhoud ervan gaan wij eerst in op het verdere proces.

Procedure

De commissie Huijbregts zal aansluitend een eindadvies opstellen met definitieve aanbevelingen voor alle 67 Noord-Brabantse gemeenten. Dit advies wordt medio juni 2013 uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten en de Vereniging van Brabantse gemeenten. Het college van Gedeputeerde Staten zal met de betrokken gemeenten uit de verschillende regio's dialoogconferenties houden om te spreken over de kansen en opgaven voor de regio (de stip op de horizon) en de uitgebrachte (voorlopige) aanbevelingen. De door de commissie Huijbregts uitgebrachte rapportages en de uitkomsten van de dialoogconferentie van het college van Gedeputeerde Staten met de betrokken gemeenten vormen uiteindelijk de input voor de vaststelling van de provinciale visie op de bestuurlijke organisatie in Noord-Brabant.

Eerste reactie op betekenis (voorlopige) aanbevelingen voor de gemeente Helmond

Het rapport is een erkenning van het grote nationale en internationale belang van de regio Zuid-Oost Brabant. Het is een degelijk rapport met een herkenbare analyse.

Het biedt goede handvatten om toekomstgericht te werken aan het verder versterken van Zuid-Oost Brabant. We zijn blij met de waardering en steun die wordt uitgesproken voor de subregionale samenwerking in de Peel.

Met de aanbevelingen in het rapport agendeert de commissie een aantal belangrijke onderwerpen. Het rapport nodigt uit om in de regio het gesprek te voeren over onze gezamenlijke toekomst. Het perspectief van eenduidige regio, met kracht en snelheid kunnen handelen, spreekt ons aan. Wij gaan graag de uitdaging aan om daarvoor een vorm te vinden die recht doet aan de opgaven waar we als bestuurders voor staan. Het rapport van de commissie en de suggesties die zij daarin doet, zien we daarbij als bron van inspiratie.

Helmond voelt een dubbele verantwoordelijkheid: voor de (inter)nationale positie van de regio als geheel en voor de positie van de gemeenten in de subregio. Wij zijn bereid en beschikbaar om die verantwoordelijkheid te nemen.

Het beeld dat Helmond samen met Eindhoven een centrumpositie in neemt in Zuidoost-Brabant met de daarbij behorend regionale verantwoordelijkheden is voor ons ook herkenbaar. Daar zetten we ook op in met samenwerking met de campusgemeenten en de gemeenten die deeluitmaken in het stedelijk gebied. De commissie Huijbregts doet hiervoor overigens een aantal aanbevelingen die wij hieronder van commentaar hebben voorzien.

Eerste reactie aanbevelingen

De commissie Huijbregts legt in het rapport een zestal aanbevelingen neer (blz.18-21). Dat is gebeurd vanuit de visie dat de bestuurlijke inrichting van Brabant ten dienste moet staan van een provincie die zich in economisch opzicht kan meten met de internationale topregio's. Wij onderschrijven die insteek. Schaalvergroting op economisch terrein houdt geen rekening met historisch bepaalde gemeentegrenzen. Oriëntatiepunt moet zijn hoe kunnen we een bijdrage leveren aan versterking van verstedelijkte regio's.

In het rapport onderscheidt de commissie Huijbregts vanuit dit referentielader een drietal schaalniveaus:

1. De schaal van de strategische samenwerking;
2. De schaal die nodig is om te komen tot de juiste keuzes op het terrein van beleid en beheer voor diensten in het fysieke en sociale domein;
3. De operationele dienstverlening aan de burger.

Benadrukt wordt dat op strategisch niveau de samenwerking tussen Eindhoven en Helmond als centrum steden belangrijk is. Eindhoven vervult de rol van eerste en Helmond van tweede man. Eerder is ook wel het beeld gebruikt van twee dooiers in een ei. Beide steden hebben een rol te vervullen als centrumgemeenten voor omliggende gemeenten. Voor Helmond valt de focus daarbij op de Peelgemeenten.

Vervolgens komt de commissie tot een aantal aanbevelingen. We lopen deze even langs voor een eerste globale reactie.

Aanbeveling 1: Versterk de Triple Helix door een betere gemeentelijke eenheid in met name het stedelijk gebied van en rond Eindhoven.

Reactie: Centraal in de beleidsvoering staat de versterking van de economische potentie van Zuidoost-Brabant aansluitend bij de nationale economische agenda en de Agenda van Brabant. Realisering van Brainport 2020 is hierbij onze leidraad. Het nieuwe bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013, dat geagendeerd wordt voor de raadscommissie ABA op 21 mei 2013, en de planvorming over de invulling van het transformatieproces van het SRE zorgen ervoor dat gewerkt kan worden aan een verdere versterking van de triple helix. De beide centrumgemeenten Eindhoven en Helmond hebben samen een rol te vervullen bij de intensivering/herijking van de samenwerking in het stedelijk gebied. Daarnaast heeft Helmond een eigen rol te vervullen als centrumgemeente voor de Peel.

Aanbeveling 2: Decentraliseer de middelen voor economie, ruimte, wonen en mobiliteit van de provincie naar de gemeenten in het stedelijk gebied.

Reactie: Het wegvallen van de Wgrplus status van het gebied Zuidoost-Brabant betekent dat taken en daarbij behorende middelen herverdeeld moeten worden. Dit wordt ook onderkend in het transformatieplan SRE. Wij vinden het van belang dat provinciale taken overgeheveld worden en dat daarbij ook de volledige budgetten mee komen naar de beide centrumgemeenten. Het is een bestuurlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen dat er geen lacunes ontstaan.

Aanbeveling 3: Verzwak de positie van het SRE niet door de gemeentelijke bijdragen aan het SRE te verlagen. De regio Zuidoost-Brabant verdient een sterke SRE en heeft daar ook de middelen voor nodig.

Reactie: Wij onderkennen het belang van sterke sturing op de gezamenlijk onderschreven regionale thema's. Bestuurlijk gezien is er voor gekozen om focus aan te brengen in het toekomstig takenpakket van het SRE en de daarbij (deels op termijn) vrijkomende middelen in te zetten voor subregionale samenwerkingsvormen. Wij zullen alert blijven op de noodzaak om middelen beschikbaar te blijven houden om op regionaal niveau sterk te kunnen acteren.

Aanbeveling 4: Eindhoven en Helmond hebben een spilpositie binnen de regio Zuidoost. De twee gemeenten moeten deze rol erkennen en de provincie moet een krachtig signaal afgeven over het belang van de spilfunctie.

Reactie: In het rapport lezen wij een bevestiging van de bijzondere (economische) positie van onze regio in Noord-Brabant. Wij onderschrijven de aanbeveling dat Helmond en Eindhoven samen met de provincie deze positie verder moeten uitbouwen.

Aanbeveling 5 Vergroot de slagkracht door drie of vier sterke sub regio's te vormen en overlap in taken en bevoegdheden te voorkomen, te weten: regio (gemeente) Eindhoven, de Peellandgemeenten en één of twee regio's in het landelijk gebied/(groot) Kempen.

Reactie: Wij zien in deze aanbeveling een duidelijke bevestiging van onze keuze voor de samenwerking met de Peelgemeenten. Wij willen als centrum voor de Peel verantwoordelijkheid nemen voor deze samenwerking. Het rapport Peelsamenwerking 6.1 vormt daarvoor de basis. Met de door de gemeenteraad op 7 mei 2013 unanieme verleende instemming wordt de samenwerking op bestuurlijke, beleidsmatig en uitvoeringsniveau concreet vormgegeven Door oprichting van een openbaar lichaam wordt hiervoor een formeel kader gecreëerd.

Aanbeveling 6: Realiseer op korte termijn een herindeling van Nuenen c.a. en Waalre met de gemeente Eindhoven.

Reactie: Het lijkt ons juist dat de betrokken gemeenteraden hierover zelf een standpunt formuleren.

Behandelwijze

Wij zullen de (voorlopige) aanbevelingen van de commissie Huijbregts ter bespreking aanbieden aan de raadscommissie Algemene en Bestuurlijke Aangelegenheden. Inmiddels is dit geagendeerd voor de vergadering van 21 mei 2013. In samenspraak met de raadscommissie zal bezien worden of het noodzakelijk is om tussentijds op de voorlopige aanbeveling te reageren of dat het geoordeeld wordt dat pas te doen na ontvangst van de definitieve aanbevelingen in juni 2013, waarbij de gemeentelijke reactie toegestuurd zal worden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester de secretaris

